

sosialurinn

VIKUSKIFTIÐ

Sorgarleikurinn, sum eingin var vitni til

P. L. Rasmussen, sum var skipari umborð á Hans Hedtoft, tá skipið hvarv

Sögan um M/S Hans Hedtoft er av sonnum merkisverd.

Tað stóra grønlandsskipið hvarv á fyrsta túri sínum millum Godthåb og Keypmannahavn friggjakvöldið 30. janúar 1959.

Síðani hevur eingin hoyrt ella sæð nakað aftur til skipið ella tey 95 fólkin, sum vóru umborð.

Eingir vraklutir, oljulettir, bjargingarútgærd ella nakað tekinn annars til skipið var komið fram á, hóast drúgva og umfatandi leiting við bæði skipum og flogfórum.

Eitt hálvt ár seinni fann ein islenskur bóndi ein bjargingaring á eini strond í Íslandi, men heldur ikki hann hevur verið tekin um nakað.

Eingin hoyrði nakað ljóð frá Hans Hedtoft, eftir at tað seinasta fjarritið varð sent av skipinum sama kvöldið, sum tað hvarv, hóast øll bjargingarútgærdin umborð hevði neyðsendarar, sum sjálvvirkandi verða settir til, tá teir koma í sjógv, og hóast meiri enn 500 fjarritarar og radioamatorar lurtaðu eftir ljóðum fleiri dagar aftaná, at skipið varð horvið.

Seinasta fjarritið varð sent kl. 21.50.

Eingin sá nakað til Hans Hedtoft, hóast fleiri skip settu kós móti teirri positiðini, sum varð

Friggjakvöldið 30. janúar 1959 hvarv Grønlandsskipið Hans Hedtoft á fyrsta túrinum millum Godthåb og Keypmannahavn.

Hetta var ein sorgarleikur, sum eingin var vitni til.

Eingin hevur síðani hoyrt ella sæð nakað til skipið ella tey 95 fólkin, sum vóru umborð

í dag tykist hendingin bert at vera ein spennandi søga...

uppgivin, tá fyrsta neyðarkallið varð sent. Sambært hesa positið var Hans Hedtoft staddur góðar 40 fjórðingar úr suðurstrond Grønlands Kap Farvel.

Bert triggjar tímar eftir, at fyrsta neyðarkallið varð sent, var týski trolarin Johannes Krüss staddur á positiðini og fekk radiosamband við Hans Hedtoft.

Men hóast týskararnir heittu á fjarritaran um at senda neyðrakettir og hóast trolarin lat ljóskastararnar sveima eftir havinum í fleiri tímar, sást einki til Hans Hedtoft.

Morgunin eftir fóru bæði amerikansk, kanadisk, islenskur, norsk, bretsk og donsk flogfør at leita. Heldur ikki henda leitingin gav nakað úrslit.

Undir avhoyringini í Sø- og Handelsretten í Keypmannahavn 14 dagar seinni gjørdi rætturin tann úrskurð, at Hans Hedtoft mundi hava uppgivið skeiva positið.

Tað vóru nógv, sum vóru misnógð við henda úrskurð. Manningin umborð á Hans Hedtoft hevði ofta fyrr siglt um Kappan í ringasta veðri, og haraftrat var skipið væl útgjørt á øllum økjum.

Men rætturin hevði bert eitt grundarlag at byggja sína meting á. Tað var eitt fjarrit frá skipinum. Og úrskurðurin kom tí at ljóða:

— Hans Hedtoft má roknast við at vera sokkin við mann og mús 30. janúar 1959 kl. umleið 22.00 eftir at hava siglt á eitt isfjall!

Sorgarleikurinn, sum eingin visti av

Sorgarleikurinn setti greiflig spor eftir seg.

Meiri enn átta dagar gingu, áðrenn Kongaligi Grønlandski Handilin, sum átti Hans Hedtoft, ásaðnaði, at allar vónir nú vóru brostnar um at siggja

nakað aftur til skipið og manning tess.

7. febrúar boðaði Handilin frá, at øll leiting við skipum og flogfórum var hildin uppat.

12. febrúar var sjófrágreiðing givin í Keypmannahavn.

Dagin eftir fór grønlandsskipið Kista Dan til Grønlands. Umborð høvdu teir ein krans frá Kongaligi Grønlandsk Handlinum, sum varð tveittur í havið um leið á teirri positiðini, har roknað varð við, at Hans Hedtoft var sokkin.

Sorgarleikurinn, sum eingin visti av, var nú alment lokin.

Seinni varð skipað fyri einari landsinnsavning til frama fyrri avvarðandi. Hjálpin var stór í fyrstani, men so minkaði hon.

Mótstøða

M/S Hans Hedtoft var fyrri mótstøðu alt frá byrjanini.

Tað eydnaðist sosialdemokratisku grønlandsmálaráðharrunum, Johs. Kjærboell og Kai Lindberg, at fáa statin til at byggja sitt egnu grønlandsskip, hóast mótstøðu frá teimum borgarligu flokkunum og privatu skipsreiðarunum, sum vóru av teirri áskoðan, at hitt fria iniciativ við átti at rokja hesa sigling einsamalt.

Serfrøðingarnir funnust nógv at bygningssniðinum av Hans Hedtoft. Skipið var 2875 bruttotonn til støddar. Knud Laurit-

Fjarritarin Dejligbjerg í radiatorinum umborð á Hans Hedtoft